

Varsam renovering gav plats för både färgtillverkning och butik

Leif Eriksson driver Ovolin, Susanna Christerson, numera stadsarkitekt i Degerfors gjorde 1996 inventeringen inför renoveringen av modellverkstaden.

Det inrasade källartaket

Ovolin har tillverkning och butik i en antikvariskt renoverad industrilokal inne på de äldsta delarna av Degerfors Jernverk.

I mitten av 1990-talet beslutade järnverket slutligen att överge den norra delen av området. Degerfors kommun och länsstyrelsen diskuterade vad som skulle hända med området. Det var här som Degerfors bildades och tidigare hade det inte gått att komma in på området.

Nu öppnades nya möjligheter. Man enades om att skapa Bruksparken för att gör det

möjligt för mindre företag helst med ekologisk inriktning att etablera sig.

En inventering gjordes sommaren 1996. En av byggnaderna, den så kallade modellverkstaden, byggd 1902, hade stått tom sedan 1960-talet och förfallit kraftigt. En del av taket hade rasat in och likaså bjälklaget ner till källaren.

Man beslöt trots det att försöka rädda byggnaden. Man tog hänsyn till arkitektoniska, antikvariska och ekologiska aspekter och valde att bevara volymen och de karaktäristiska fönstren

Länsstyrelsen gick in med bidrag för så kallade historisk överkostnader, det vill säga de merkostnader det medför att använda metoder som tar hänsyn till antikvariska aspekter.

Taket började lagas i november 1998. På insidan sitter ohyvlad panel så småningom målad med äggoljetempera. Takstolarna byttes eller nytillverkades, isoleringen gjordes med cellulosafiber från Nordiska Ekofiber, ytterst ligger takpapp liksom det gjorde tidigare.

Ekobyggcentrum i Degerfors drev på projektet och medverkade

i arbetet att hitta en lämplig hyresgäst för lokalen. Ovolin som då fanns i Karlskoga kontaktades om visade sig mycket intresserade av lokalen och valde att flytta.

Produktionen av färg finns idag i ett hus inuti byggnaden, detta bland annat för att klara kraven på ventilation.

Den gamla byggnaden har väggar av slaggsten, en restprodukt från järnmalms-

hanteringen. Insidan är putsad och målad med kalkfärg. Alla fönster har renoverats, handbläst fönsterglas har köpts från Polen. Golven är oljade.

ÄGGOLJA I JÄRNVERKET

Ovolin är den enda kända tillverkaren av äggoljetempera i Sverige. Tillverkningen har funnits sedan 1990. Idag är 90 procent av Ovolins kunder privatpersoner.

Tillverkning av äggoljetempera

Först vägs pigment på väg.

Pigmenten blandas ner i en behållare med vatten

En jämförelse av kemikaliebehovet i olika typer av färger. i Bakgrunden pigment för nyansering av färg.

Leif Eriksson visar kulörer

- Det har visat sig målning med äggoljetempera fungerar bäst för privatpersoner, arkitekter och handplockade målare, säger Leif Eriksson på Ovolin.

Färgen används också av några möbeltillverkare som till exempel Norrgavel och GAD. Norrgavels butiker i Stockholm, Göteborg, Malmö och Köpenhamn är också återförsäljare av Ovolins färger.

BETYDER BLANDNING

Tempera betyder blandning. Genom att blanda lika delar ägg, linolja och vatten får man basen i färgen, emulsionen. En färdig nyans innehåller dessutom en blandning av pigment. Färgens konsistens påverkas av vilken typ av pigment man använder. En vit färg kan vara relativt tjockflytande. Ovolin använder heläggspulver från Svenska Lantägg i Skara.

Äggpulvret är pastö-

riserat och torkat i het luft. Linoljan kommer från en lokal producent. All tillverkning sker på beställning. Hållbarheten med konserveringsmedel är garanterad i 2 månader i rumstemperatur. I kyla håller färgen längre. Konserveringsmedlet som använd är godkänt för användning i livsmedel. Färgen innehåller även torkmedel som gör att den yttorkar på cirka 24 timmar. Färgen kan även fås utan torkmedel.

- Det är viktigt att använda rätt konsistens på färgen när man ska måla. Jag frågar alltid om målningen ska ske med roller eller pensel och anpassar konsistensen vid tillverkningen säger Leif Eriksson.

Penselmålning kräver tunnare färg. Man kan även själv spä ut färgen med upp till tio procent vatten, eller helst med emulsionen.

Man kan gå tillbaka med pensel eller roller så länge ytan är blank.

Det är viktigt att ha färg i rollern när man går tillbaka. Vissa kulörer fungerar bäst om lammullsroller används.

Det är viktigt att underarbetet är gjort så att underlaget suger åt sig jämt. En risk finns vid målning på väv. Om man använder för tjock färg suger väven in emulsionen och pigmentet lägger sig på ytan som en gröt.

Tillverkningen och butiken ligger utanför grindarna till Degerfors Jernverk. När man väl har hittat dit är det en upplevelse att gå runt i den luftiga lokalen titta på färgprover och studera utbudet av produkter från andra tillverkare.

Här finns linoljefärg, golvolja, penslar, pigment med mera. Här finns också beslag av äldre modell. I lokalen finns även en färgverkstad där Ovolin utför ommålning av nya och gamla möbler.

Text o bild: Anders Haaker

Ann Cathrine Eriksson på Ovolin målar möbler i Färgverkstaden

Blandning av äggpulver och linolja mäts upp och hälls i behållaren

Efter en stunds blandning är färgen klar att hällas upp på burkar